

VADEMECUM*) pro uživatele právních překladů

Úvod:

- směrnice 2010/64/EU (zmiňuje překlad, podstatné dokumenty v trestním řízení, evropský zatýkací rozkaz)
- QUALETRA
- normy překladatelských služeb
- k užívání soudcům, státním zástupcům, právníkům, policistům, soudním úředníkům, překladatelským agenturám apod.

Definice: Právní překladatelé (také nazývání soudní tlumočníci/překladatelé, zapsaní/akreditovaní tlumočníci/překladatelé, úřední překladatelé/tlumočníci apod.) jsou překladatelé právních textů, jakými jsou matriční doklady, podstatné (soudní) dokumenty, důkazní materiál a další texty důležité pro vyšetřovací a soudní řízení.

1) Právní překladatelé jsou zpravidla nuceni překládat nejenom do rodného jazyka, ale také do svých cizích pracovních jazyků. Proto je nutné věnovat zvláštní pozornost jejich překladatelské kvalifikaci.

2) Překladatelé v některých členských státech EU jsou pro vypracovávání právních překladů povinni získat akreditaci/certifikaci. Jejich lingvistické a právnické znalosti se ověřují vstupním testem/zkouškou.

3) Je-li to možné, měl by se uplatňovat tzv. princip čtyř očí, tedy ukládat právním překladatelům povinnost nechat si překlad zredigovat jiným kvalifikovaným překladatelem. Uživatelé právních překladů se nemusí obávat o ochranu svých důvěrných informací, právní překladatelé jsou vázáni, či měli by být vázáni striktním etickým kodexem.

4) Právní překladatelé by měli mít přístup k materiálům relevantním pro konkrétní překlad, které jim umožní seznámit se s věcnou stránkou daného kontextu a s užívanou terminologií. (Zvláště překladatelské agentury by právním překladatelům neměly bránit v přímém přístupu k relevantním materiálům.)

5) Pokud je to možné, dokumenty určené k překladu by měly být poskytnuty ve formátu, v němž překladatel může text upravovat (MS Word nebo podobný formát). Usnadňuje se tím překladatelský proces a zvyšuje se kvalita překladu (lze využít překladové paměti a další nástroje).

6) Při zadání právních překladů by zadavatelé měli stanovovat přiměřené lhůty dodání tak, aby měl právní překladatel čas provést veškeré potřebné rešerše a mohl vypracovat překlad vysoké kvality v přiměřeném čase.

7) Právní překladatelé jsou etickým kodexem vázáni zpravidla na základě své akreditace/certifikace/zapsání nebo členství v profesních organizacích, které jim ve výkonu profese nařizují dodržovat přísná etická pravidla (např. ochrana důvěrných informací, profesionalismus aj.).

8) Od svých klientů právní překladatelé oceňují zpětnou vazbu týkající se vypracovaného překladu. Tato interakce mezi uživateli a právními překladateli přispívá k dalšímu zlepšování kvality překladu a zakládá mezi stranami konstruktivní pracovní vztah.

9) Právní systémy členských zemí EU jsou značně rozdílné. Nikdy tedy mezi jednotlivými právními pojmy neexistuje úplná shoda. Právní překladatelé jsou si těchto rozdílů vědomi, a měli by mít proto možnost tento fakt zohlednit a v případě potřeby poskytnout příjemci překladu terminologické vysvětlivky.

10) Autoři právních textů, které jsou následně zadány k překladu, by si měli být vědomi skutečnosti, že právní systémy v cizích zemích jsou odlišné, a měli by se proto v textech vyjadřovat jasně a jednoduše, aby jim překladatel snadno porozuměl a vytvořil podobně srozumitelný překlad. (Rovněž by se měly podporovat snahy EU a/nebo národní snahy standardizovat právní textové moduly.)

11) Práce právních překladatelů by měla být adekvátně odměněna. Pokud stát stanoví výši sazeb/odměny, měl by poskytnout prostor pro příplatky za náročné texty, expresní překlady a práci mimo standardní pracovní dobu (noci, víkendy, svátky).

Antverpy, 10. prosince 2014

EULITA / Liese Katschinka

*) VADEMECUM pro uživatele právních překladů bylo vyhotoveno v rámci projektu QUALETRA. Účastníci Závěrečné konference projektu QUALETRA, která proběhla v Antverpách ve dnech 16. – 17. října 2014, byli požádáni o návrhy na doplnění. Tyto návrhy byly zpracovány. Vybízíme uživatele právních překladů k užívání VADEMECA a jeho šíření.